

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vitae Christi pars secunda - Cod. Aug. perg. 23

[Reichenau ?], [15. Jh.]

Capitulum XIII

[urn:nbn:de:bsz:31-41582](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41582)

qui ap[osto]li zelantur et ad uniuersos desistetes uite huius negotijs aponamus nosmet ipsos xpo ut ap[osto]lor[um] confortes efficiam[us] h[ic] ep[iscop]o

Domine ihesu xpe da michi m[er]ito et indigno q[uo]d p[ro] te et amore tuu ac p[ro] nomen tuu gl[ori]ficandum diuitias et delicias ac pompas et omnia que m[un]di s[un]t necnon et meip[s]um me[um] omnia ualeat r[ati]one om[n]ibus q[ui] excludit tibi soli adherere et p[ro] modo dulo mo te sequi qualicunq[ue] imitatioe uiuendi ut te r[ati]one te ducit laqueos et insidias om[n]i inimicor[um] meor[um] uisibilium et inuisibilium me rear euadere ac p[ro]mia que r[ati]onabilibus omnia et te sepe tibus promissis misericordie obtine

De denario diuino capitulum xviii

Et quia non sufficit p[ro]dicta r[ati]one linquere si homo corpore deficiat et non perseueret idoneus quis torpeat cu[m] bene cepit infert d[omi]n[u]s et dicit auila aut erunt p[ri]mi nouissim[us] et nouissim[us] p[ri]mi auila eni[m] ascendunt et descendunt de statu in statu meliorem et peiorem auila p[ri]us feruidi postea torpent auila p[ri]us frigidu[m] subito in ardore sunt eni[m] multi qui opera perfectioru[m] b[on]e et feruet p[ro] multis mehoant s[ed] torpentes i[n] progressu a diuino amore tepescunt et i[n] bonis opibus seynes fiunt et ab eis deficiunt uel in uicia funditus labuntur et cadunt et eto uerso aliqui tarde uel tepide mehoantes ita feruide et b[on]e opant q[uo]d meitis p[re]cedit illos qui eos p[re]cedere uidebant Et sic qui p[ri]mi fuerunt mehoando s[un]t nouissim[us] uel nulli in perseuerando uel qui fuerunt in p[ri]mo et excellenti statu erunt in nouissimo uide uadam de ap[osto]lo in apostata uersum et latere in cruce confessore s[un]t. uide simile de uideis et gentibus eto uerso Sic et nouissim[us] per h[um]ilitate s[un]t p[ri]mi per gl[ori]as et p[ri]mi per superbia s[un]t nouissim[us] per abiectioe finalem multi eni[m] in seculo despecti i[n] fine s[un]t gl[ori]ficandi et multi apud homines

gloriose in fine s[un]t dampnandi. Deinde hanc s[un]tam confirmat per similitudinem pponens parabolam in qua docet nos fugere otium et nuuat ad laborem. Tunc parabola specialit[er] pertinet ad discipulos quia conuenue labore in agro docto p[ro]cipue p[ro]met ad prelatos. ut ait facilius apparet quid in parabola lateat attendenda s[un]t s[ecundu]m p[ri]mo quia homo paterfamilias est deus p[ater] qui hodie dicit non p[ro]petate substantie s[ed] pietatis affu dicit eni[m] homo quia est h[um]anus. benignus mansuetus et misericors circa ho[m]ines. et dicit p[ater]familias per creatos et prouidenciam qui ita gubnat omnia sicut p[ater]familias subditos in domo sua cuius familia est omnis creatura. Secundo quia operari s[un]t p[ro]dicatos et eant om[n]es r[ati]o uiuentes s[ed] multi hodie tamq[uam] uerbari et non operari s[un]t qui dicunt et no[n] faciunt. Tercio quia denarius est uita etia[m] opariis domini promissa. Quarto quia uinea allegoice est etia[m] s[un]t g[ra]t[ia] moralit[er] aia s[un]t basil. iusticia g[ra]t[ia] s[un]t. Quinto quia hore s[un]t etates m[un]di uel etates hominis. Sexto q[uo]d peccator uinea est xpe s[un]t q[uo]d homo in q[ui]t[us] aut deus est paterfamilias cu[m] patre quia om[n]i cum patre. Dicit ergo. Simile est regnu[m] celoru[m] et p[ri]us etia[m] uel iustos uita homini paterfamilias. et deo om[n]ise creatie et sic hic comparo non tam p[er]sone ad p[er]sona quas negotia ad negotia et e[st] sensus negotii quod sit in etia[m] p[ri]ncipaliter p[ro] negotio quod ab homine paterfamilias q[ui]q[ue] sit qui exiit p[er] su[m] manifestatoe et sic bonitatis diffusionem ut eni[m] dicit greg[orius] quando non cognoscatur in secreto est q[ui] uero cognoscitur de occulto p[ro]cedit ad notitiam eo ergo frequens exiit quo amplius sui notitiaz de dicit p[ri]mo mane et in p[ri]ma mundi etate s[ed] ab adam usq[ue] ad noe conductio operatioe. et iustos et s[un]tentes nome[n] suum alijs manifestantes i uinea s[un]t. et in etiaz militante au[tem] palmites s[un]t iusta a p[ri]mo abel usq[ue] ad ultim[um]

Electum vel secundum Crisostomum ad ducem operarios
 in vineam suam et acquirere eos in uentibus in o-
 peribus iusticie et sic iusticia est in uincet
 palmites uirtutes. vel secundum Basilium per uincem
 animam sine constantia significat in qua laborandum
 est ut amputemus palmites luxuriantes
 carnalis concupiscentie proiciamus lapides su-
 perbie et exstirpemus spinas auaricie. **P**er uincem
 etiam intelligere possumus penitentiam in qua per
 ducetis homines operari conuenit dum alii in
 puericia alii in iuuentute alii in senectute co-
 uertuntur. **E**rgo per familias per dominicos exiit
 per manifestat conducte per multiplicem unitatem
 operarios non tantum locutores quia melior est
 predicatio facta quam uerbi in uincet suam per bono-
 rum meritorum multiplicatorem. **S**ic ad primum positum
 est in paradiso si quia non coluit est eiectus sic
 populus uiduus in spiritu sancto diuino positus est
 eiectus. **S**ic et nos modo positi sumus et si ne-
 glexerimus similes proiciemus. **T**ertia predicatio
 ad mortem debet esse sequenti. **C**onueniens autem facta
 cum operariis est denario diurno. **I**sta conuenientia
 est uite eterne pro labore promissio que quidem
 uita eterna dicitur denarius. **P**rimo modo nomen dena-
 rius enim a decem dicitur ex eo quod olim decem nummos
 usuales ualebat in quo significat partem per usum
 et obsequantia decalogi promissum et ideo illa
 uita denarius dicitur quia per decalogi obsequantia
 datur. **S**ecundo modo figurat quia in denario est figura
 sperica et rotunda ubi non est inuenire prin-
 cipium et finem in quo significat uite eternitatem
 et plena eternitatis possessio. **T**ercio modo yma-
 gis in denario enim ymago regis est in septima
 in quo ante ad deum notatur conformitas plena
 ymago enim dei in beatis in primis per assimilatores
 ad deum et transformatos in ipsum. **Q**uarto modo
 scriptura in qua notatur plena scientia et cog-
 nitionis qui ibi est in beatis et uocatur iste de-
 narius diurnus tum quia tota uita hominis
 tota etiam uita penitentis reputatur quasi una dies in qua
 nunquam a bono opere est desistendum tum quia
 non nisi operanti in die gratie et non in nocte

culpe redditur tunc quia in die glorie primo da-
 bitur misit eos in uincet suam quia ab inicio
 misit aduocandum homines ad fidem redemptoris
 et mutauit ad uiuendum iuste et bene ope-
 randum. **E**t egressus per maiorem manifestat
 circa horam sextam scilicet a tempore noe usque ad abra-
 ham uidit per misit alios stantes otiosos
 in foro et illis etiam ad uincet mutatis mer-
 cedem promissit secundum Crisostomum per foras mundus
 accipit in quo calumpnie mutue contentiones
 diuersorum negotiorum difficultates semper tu-
 multuose et omnia uenalia sunt. **I**n isto fo-
 ro autem hominum uenales exponuntur mercatores duo
 sunt deus et dyabulus. **C**uiusdam sic cetera sunt
 ut uendant proprias animas dyabolo pro uili pro-
 cio quia pro modica portione uite delatione
 ut gulosi et luxuriosi quidam pro honoribus
 et gloria mundi ut superbi et uane gloriose qui-
 dam pro diuitiis et bonis temporalibus ut raptores
 et auari talem mercatorem fugamus et
 uendamus animas nostras christo qui nos emit sag-
 ne pacis. **P**rofitas est debita operis defectus
 unde secundum Crisostomum peccatores mortui sunt non
 otiosi qui dyabolo sunt mortui est qui o-
 pus dei non operatur otiosus qui aliena col-
 lit mortuus est qui sua non dat otiosus co-
 luit uitem me si das ieiuno si ieiunas si
 nemini das otiosus et sic de aliis. **I**terum autem
 exiit per ampliore manifestat circa sextam
 scilicet ab abraham usque ad moysen et circa no-
 nam scilicet a moysen usque ad christum et fecit illis
 mutando et mercedem promittendo. **C**irca
 undecimam uero et in ultimas temporibus scilicet a tempore
 christi usque ad finem mundi exiit per claiorem
 manifestat cum christo apparuit et inuenit
 alios stantes non proficientes non se humili-
 antes scilicet gentiles et dixit illis. **C**auda in loco
 tam periculofo tam transitorio tam feudo sta-
 tis cum potius ire debetis quia uita breuis
 uita longa uirtus debilis tota die cum habeatis
 temporis opportunitate mercedis scilicet uitam et in-
 mensitatem otiosi uobis nichil proficientes

primis non subuenientes deo non seruantes
 hostibus non resistentes et in posterum non
 prouidentes cum multa mala docuit ocio-
 sitas Quasi dicit dominus ociosus Qui toto
 tempore pro salute nostra negligens laborare //
 dicit ei quia non nos condurunt. nullus pro-
 pheta nullus doctor ad nos instruendum
 uenit dicit illis Ite et uos sancti gentiles in ui-
 uentiarum mentes credendo ore confitendo o-
 perare laborando Quia secundum Crisostomum Qui non
 operatur in hoc seculo non manducabit in fu-
 turo Immo dies iste est dies operationum
 dies qui sequitur est festus Et imponitur
 hic conuictio copulata scilicet et quia gentiles
 iudeis adiuncti sunt ut una ecclesia ex ambobus
 fieret Ista parabola principaliter et tunc exponitur
 secundum diuersas mundi etates ut uisum est
 supra **Primo** autem per exponitur de uocatis ad gra-
 tiam secundum diuersas etates hominum et sic in matre
 seu prima hora intelligitur puericia in tertia
 adolescentia in sexta iuuentus seu iuris
 etas in nona senectus in undecima senium seu
 decrepita etas In quibus qui in bonis operibus
 laborare negligit tota die. i. tota uita ocio-
 sus stat Ergo quolibet tempore qualibet etate
 uocat deus homines ad gratiam et gloriam quia
 semper aliqui ad uitas bonas perducuntur et
 a domino permanere si enim uera nunquam sera est
 prima non habet uerbum cuiusdam hominis sibi ip-
 si opponit et dicitis Ite es in hora nona
 quid igitur octauis nunc es in undecima quod
 igitur scias **Quoniam** alius expectas **Per** nec
 in undecima homo dignabitur futurum tu-
 a secundum ysaia: serbo sunt etates hominis prima etas
 est infancia et porrigitur in septem annos
Secunda est puericia tendens usque ad
 quattuordecimum annum **Tercia** est adole-
 scencia que porrigitur usque ad uiginti an-
 nos **Quarta** est iuuentus finiens in quin-
 quagesimo anno **Quinta** est senioris

id est grauitas que est declinatio iuuentu-
 tis in senectutem non dum senectus scilicet
 uis non iuuentus que etas a quinquagesimo
 anno incipiens in lxxo terminatur **Sexta** est
 senectus que nullo animo tempore termina-
 to finitur sed post illas quinque etates qua-
 tuordecim uite est senectus deputata **Deu-
 um** autem pars est ultima senectutis dicitur
 quod sit terminus septe etatis **Septima** uero est
 in quiete animarum usque ad diem iudicij // Et
 tunc in resurrectione erit octaua etas **Quoniam**
 sero autem secundum esse. i. cum finito opere finis
 mundi uel uite huius aduenit ubi secundum Crisostomum
 Considera quod non mane immo sero reddit mer-
 cedem quia solum remunerat perseverantem
 operatum et fidelem dicit dominus uincet. deus
 pater qui dominus est procurator suo scilicet
 uero pater enim omnia dedit in manus eius
 dicit operarios et ociosos non ante tribunal
 et redde illis mercedem sed etiam dicit inquit
 illos de labore ad requiem de merore ad iocun-
 ditatem de bello ad pacem incipiens a nouis-
 simis usque ad primos denarius datur primo nouis-
 simis quia secundum augustinum licet datur omnibus simul
 illi tamen qui post unam horam uel paucas ip-
 se recipiunt dicitur plus recipere quam illi qui post
 multas horas expectauerunt et postea rece-
 perunt **Et** secundum Crisostomum Iusticia fuit omnibus red-
 dere sed nouissimis primo hoc non fuit iusticie co-
 tractum sed misericordie ostensum dum tamen alijs red-
 datur **Unde** secundum eundem ut ostendat deus in-
 estimabilem misericordiam suam primis nouissimis red-
 dit mercedem postea primis minima enim misericordia
 ordinem non asperit **Domini** ergo misericordiam
 qui in donis suis plus aspiciat cor et pre-
 fert operi et tempore supplet in nobis dampna
 ipsius operis et temporis **Unde** bernardus **Frangere** quod
 tum uis mentis et extolle sudores melior est
 misericordia domini super uitas ex ea sane operis
 ac temporis dampna mentis resarcere // **Et** sic

ex precepto patri familias acceperunt nouis-
 simi simili et pmi singulos denarios. singla
 premia uota conueniunt s; eternitatem seu
 uitam eternam s; aug. Iste unus denarius qui
 omnibus datur est una uita eterna que ab o-
 mibus partipietur que equalis est omnibus nul-
 li longior nulli breuior quia in ea non uiuet
 unus alio minus uel plus uis meliora tu di-
 uersitate fulgebunt alii maius alii minus h
 ergo denarius unus est in se multiplex ppe
 denarij accipientiu quia ibi erunt multe di-
 uersitates meliora s; accipientes pmi mur-
 murabant aduersus patrem familias di-
 centes huius nouissimi s; gentiles uel marti-
 res uel in bonis feruenciores una hora fece-
 runt quia modico tpe laborem sustinuerunt
 deuoto cui uoluntatis tpris spaciū breuiat
 ai meo passionis xpi et pes illos nobis fe-
 asti s; in pmo qui portauit pondus diei
 et estus pondus diei significat opus iusti-
 estus uero calorem temptacionis quas coflant
 malignitas demonu cupiditas tptalium
 delectaciones motuu carnalium. Portauit ergo
 pondus quia iustitiam seruauimus et no suc-
 cubu. pe dia q ista mmutatio est ad mudo
 de tanta dei bonitate in stors imunitate ubi
 nondū q duplex e mmut s; questionis et
 admiracionis. **P**er uero sancti no mmutant
 tamq; de aliorz gloria conquerentes s; quia
 uident q deus tam copiose imunitat tar-
 de uidentes q sibi longo tpe fruientes qua-
 si mmutare dnt dei sup hoc liberalitatem
 et mta admirantes quia illi nouissimi q
 pro nichilo et sine labore uitam eternam ui-
 dent acquirere. **U**nde et petrus mmutare
 potuit q latro citius ipd ad regnu peruenit
Ubi sciendu q ista ttribuo iusta est
 quantum ad pcedentes quia dat eis pccum
 timentu et misericors qtu ad sequentes

quia pro modico labore equalis portibus
 accipit mercedem. Non igit muisse agi
 ai pms s; misericordie dispensat ai ultis
 punitat pmos p iusticias et mos s; m-
 sui bonitatem. **E**t equalis accipit premiu
 ut ostendat s; aplm q non ex opibus sal-
 uati sumus. Itaq; non quocitate nec quanti-
 tatem opm uel labors s; potius caret tanta-
 tem attendit dominus in remunerando quia
 no considerat qtu uel q diu opatus fuit
 s; ex quanto hmo etas colligit q seia pe-
 nitentia si uera fuit nec tollit gratiaz nec
 diminuit. **E**t hic postrem equalis imune-
 rentur ai pms non in sculte differas con-
 uerti uel bene operati usq; ad undecimz honi-
 et ultimū tpris ne tuc nimis onatus pccis
 habens cor impenitens ebonari no possit
 uel si penitens ad mltas pro pccis satisfcoz
 tenentis. **U**nde usq; ad undecimz disculi-
 sti bene uiuere nec tuc desidia s; magis
 q pus ebatacoi aie mende. **U**nde tullius
Senibus labores corpis mmutendi exata-
 coes aie augende uidentur et ita nichil
 magis cauedum est senectuti no languor
 desidiaq; succedat. **U**nde ista mmutatos
 figuraz tenent quorundam claustra qui eo
 q diuicijs fuerunt in claustra mmutant
 si eis pponant iunioes uel pificent. **U**nde
 docent hic seniores claustrales no debere
 mmutare si uideant aliquos iuniores ipis
 equari uel etas moffans pferri et plus ho-
 norari. **I**tem dat hic donum etum q eligosi
 no debet facere comparaciones sui ad alios q
 ipi plus fuit deo q seculares quia sepe
 uidemus q quidam scolariū equalit mētis
 quorundam religiosoz uel etas eos excedunt
 per meritum. **U**nde ille spondens unū cor-
 dixit qd aut unū dixit omnibus dixit ut
 omni quia una et equalis erat omnibus

oced murmurandi Amice no facio tibi in-
iurias quia iniuria non habet loci ubi
est mea gratia et ideo si facit et dat gratia
uni non facit iniurias alteri. **N**ome ex
denario et pro mercede conuersa meci a pñe.
Tolle quod tuum est qñ dicit paratus sum e
tibi reddere mercedem tuam et uade in terra
in gaudium domini tui. **I**n non licet michi
qd uolo facere qñ dicit sic quia uoluntas
dei nullo modo distorta esse potest. **U**nde signant
dicit qd uolo quia enim uult ideo licet nos q
licetum ideo uolumus. **E**t ut non solum licet
sicut benignitate plena ostendat uoluntas
diuina addit an oculus tuus. **I**n consideratio
tua neqñ est et inaequalis quia ego bonus
sum sicut ex natura bonitatis mee habundanter
concedens. **U**nde dicit neqñ non propter culpam sicut
propter considerationem inaequalitatem quia illa
admiratione procedit ex consideratione diuine iu-
sticie magis qñ eius misericordie in fine ubi
greg. **P**aula est questio hois contra dei bo-
nitatem. **C**onquendum quidem esset si non
daret quod deberet non si dat quod non debet
unde et **C**risostomus de dato eius nemo iuste mur-
murat qui amplius dat qñ homo desiderat.
Ultro concludens parabolas dicit sic sicut
ut ostensum est. **F**uerunt nouissimi pñi et
pñi nouissimi ut nulla sit me eos dia te-
poris causa. **S**epe enim illi qui ad pñas tarde
ueniunt citius remunerantur qñ illi qui tem-
pestiue ueniunt quia citius de corpore exeunt
uel sepe illi qui tarde ad pñas ueniunt te-
poro procedunt alios in seruire sicut in me
fieri consuevit ut qui tardius experit ue-
locitate moras compensant. **S**ed illi qui sunt
nouissimi in oculis suis sunt pñi in oca-
lis dei uel illi qui sunt nouissimi iudicio
hominum sepe sunt pñi iudicio dei quia deus
non considerat exteriora hois sicut interiora cor-
dis. **U**ltimus autem audietis in parabola
omnes accepisse singulos denarios no tamen

putes omnes ad fidem uocatos uitas etiam ac-
ceptuos. **U**nde additur summa ualde metue-
da. **A**quila enim de pñis de terra seorsus uouus
et nouissimus sunt uocati sicut ad fidem et
meritum sicut de hinc omnibus pauca sunt elia
ad beatitudinis pñi et regni aquila sunt
de ecclesia militante qui non erunt de ecclesia tri-
umphante. **I**n quo paucos ostendit esse eos
qui saluantur ad comparationem eorum qui per sin-
gulas horas uocantur qñ sicut greg. ad fidem
plures ueniunt plures etiam parietes implet
sicut ad celeste regnum pauca producantur hoc figu-
ratur de filio israhel quorum multi ad terram
promissionis fuerunt uocati sicut pauca ad in-
traendum fuerunt elia. **E**t similiter de gedone
qui plures ad bellandum uocauit sicut paucos
elegit quos secum duxit. **Q**uia lata est uia
et spatiosa porta que ducit ad perditionem et
multi sunt qui intrant per eam sicut arcta est
uia et angusta porta que ducit ad uitam
et pauca sunt qui intrant per eam. **D**uplici-
tate uocat nos deus. **I**n pñi ad laborem in
futuro ad requiem. **U**nde necesse est ut quicunq
futuram desiderat remunerationem pñem non
refugiat laborem quia illi qui pro deo fi-
deliter suscipiunt laborem felicitate pueniet
ad remunerationem quam audient deum dicentem
venite ad me omnes qui laboratis et onerati
estis et ego reficiam uos. **E**t tanto maiores
remunerationes accipiant quanto maiorem labo-
rem sustinent qñ teste aplo unusquisq in
eodem sicut suum laborem accipiet. **O**mnes ergo
quod uocati sumus nouimus utraque uocati
ad hoc ignoramus. **E**t ideo tanto sollicitiores
esse debemus in bono opere quanto mercedis
liberos nos esse scimus de uocatione. **U**nde greg.
Duo ergo sunt que sollicitate pensare debent
pñi est ut de se quisq minime presumat
quia et si ias ad fidem uocati dignus sit
utroque perhemini regno dignus sit nescit. **S**e-
cundum uero est ut unusquisq promi-

quem iacere fortaſſe in uicis conſpicit deſperare non audeat quia diuine mē diuicias ignorat. Quid em̄ ſit hodie inſpiciamus ſed q̄ cras futurus ſit unusquiſq; neſcimus pletumq; et qui poſt nos uenire em̄ per agilitatem nos boni opib; antecedit. Et uix cū caris ſeq̄mur quem hodie perire uidebamur. Unde et Cris. hec parabola poſita eſt ut qui tarde ſūtuntur non deſperent ſ; audiores fiat quomaz in hac uita hō eſt ita ſeu p̄nia q̄n ſi corde p̄fco fiat poſſit tanto ſeruiore p̄cedere ut mereatur multas p̄obis non ſic ſeruentibus in p̄mo anteferi hec Cris. Nullus ergo deſperatois nullus locus reſtat excuſa-
 cori ſiquidem in om̄i caritate et in om̄i boni peccator ſuſcipit. Peccator em̄ quacūq; hora conuerſus fuit et in gemitu uita uiuet et non moriet. Et quia incerta eſt in omnibus etatibus cuius hora uocatois ſue patet unū quiſq; debz eſſe in bona opatōe ut ſicut in certis eſt exitus ſic certus ſit in bono opere aīm; ne forte ſi q̄n p̄t non uolē bonū opantur mapiat uelle q̄n non eſt poſſe debeo ergo om̄i die ſic uiuere tamq̄ illa die moritur ut ſic reſidui t̄p̄is nri poſſum; expectare ſauri. Unde ſeneca Sic ordmandus eſt dies om̄is tamq̄ cogat agone atq; expleat uita. Ille beatiſſimus atq; ſecurus ſui poſſor eſt qui cras nri ſine ſollicitudine expectat. Inter cetera mala hoc habet ſtiliciaa p̄ritū q̄ ſemp; mapit uiuere. Quid eſt turpis q̄ q̄ ſenes uiuere mapiens. Conſidera q̄ pulcra res ſit conſumere uita ante mortem dem expectare ſecurū reliq; t̄p̄is ſui partem. Nullus non uita in cras nri ſpectat non em̄ uiuunt ſ; uicturi om̄ia differunt hec ſeneca. Apulū quippe uiuat aduincenda; delicias p̄cā r̄corda-
 cio mortis et finis nri. Unde ſapiens. In om̄ib; opibus tuis memorare nouiſſima tua et in cēnū non peccabis. Et ḡg. Nil tantū ad domadum deſideria carnalū appetitū ualet q̄tū

ut unū quiſq; mortū p̄net et bernard. Saluberrū eſt remediū redendi ad domū habere p̄e oculis mortem. Quilū etiā uiuat nos non deſides et pigro ſ; ibim et ſtudioſo aſſpice uolumus ſi non deſides ſiri et pigtari ſ; feruē potius et proſicere uide enim exempla et bona multa potem; r̄portare.

Omnis ihu xpe ſumme p̄ſidias tu me p̄mo mane in uineas tuam conduxisti dū me a uiuentute mea ad fide et tuū ſuauū miſericordiā uocasti et ad laborandum pro denariō uite etne meū conuerſi ſ; ego miſer tota die uite me dicio ſuſſeci et negligentē uiuendo debitū meū non ſeci domine qua bonus es et miſericors fac me ſaltem in undecima hora reſipiſcere et dignos ſeruis p̄me facere ut apud te m̄cedez quātulamūq; merear m̄uere.

De uillico iniquitatis capitulum xv

Omnis ihu xpe ſumme p̄ſidias tu me p̄mo mane in uineas tuam conduxisti dū me a uiuentute mea ad fide et tuū ſuauū miſericordiā uocasti et ad laborandum pro denariō uite etne meū conuerſi ſ; ego miſer tota die uite me dicio ſuſſeci et negligentē uiuendo debitū meū non ſeci domine qua bonus es et miſericors fac me ſaltem in undecima hora reſipiſcere et dignos ſeruis p̄me facere ut apud te m̄cedez quātulamūq; merear m̄uere.

Unde p̄ponit dominus parabolam ſim rem geſtam de uillico iniquitatis difſamato apud dominū ſui ex diſſipatōe bonoz ſuoz quia ea mutalit in uillatis conſumpſerat et ſup̄fluis nō timens offendere dominū ſui. Que parabola ſicut et predicta ſpecialit̄ pertinebat ad diſcipulos quia officū uillitacois et p̄tū reddende racoīs maxime pertinet ad platos. Et em̄ uillitacois p̄re gubernator et cuſtos uille ſ; hic accipit̄ pro yconomio i. pro curatore et diſpenſatōe qui ſ; in uniuſq; ſubſtancia domus diſpenſat yconomus em̄ tam p̄carius q̄ ſrugum et om̄i que domū poſſid; diſpenſatorem ſignificat hic timens amoueri ab officio et egere clam ſecat māz cum debitoibus domni ſui ut cū amouetur r̄ciperet eū i domos ſuas memores ſui b̄ficiū. Et ideo dicit q̄ homo quidaz erat diues qui habebat uillitacoem et infra et infra applicat parabolaz